

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România

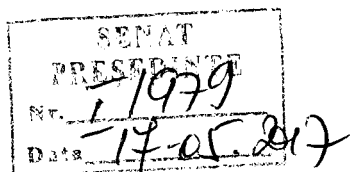
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80

Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1643A/2017

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ

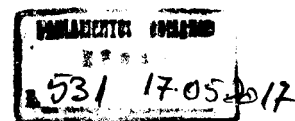
6137 / **17 MAY 2017**
NR.

Domnului

Călin Constantin Anton POPESCU-TĂRICEANU

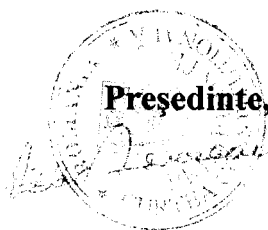
Președintele Senatului

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de un număr de 28 de senatori și 39 de deputați aparținând grupului parlamentar Uniunea Salvați România, sesizare referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 22 mai 2017, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 31 mai 2017.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

Prof.univ.dr. Valer DORNEANU

Dos. nr. 1643 A/2017

SECRETARIA ROMÂNIEI
SECRETARIA GENERALĂ
Nr. XXXV 1972
Data 08.05.2017

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
REGISTRATURA GENERALĂ
Nr. 137 Din 08.05.2017

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENATUL ROMÂNIEI

Grup Parlamentar al Partidului Uniunea Salvați România

/ 08.05.2017

Către:

SECRETARIATUL GENERAL AL SENATULUI ROMÂNIEI

Domnului Ion Vărgău

Domnule Secretar General,

În temeiul art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă depunem alăturat sesizarea de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (PL-x nr. 333/2015), solicitându-vă să o înaintați Curții Constituționale a României, la data depunerii.

Cu stimă,

Lider Grup USR Senatul României,

Cristian Ghica

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

DOMNULE PREȘEDINTE,

În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deputații menționați în anexa atașată formulăm prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a Legii pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (PL-x nr. 333/2015), pe care o considerăm neconformă cu prevederile art. 61 alin. (2), art. 75 alin. (1), art. 11 alin. (1) și (2) și art. 1 alin. (5) din Constituția României, pentru motivele expuse în continuare.

I.) SITUAȚIA DE FAPT

Legea care face obiectul sesizării a fost inițiată în anul 2014, sub denumirea "*Propunere legislativă pentru modificarea art. 301 și a art. 308 din Legea nr. 286/2009 privind Codul Penal*", de către deputații Márton Árpád-Francisc (UDMR), Nica Nicolae-Ciprian (PSD), Roman Victor (PSD), Ionescu Aurelian (PC) și Marocico Ion (UUR).

Așa cum rezultă din expunerea de motive a inițiatorilor, propunerea legislativă a fost elaborată avându-se în vedere următoarele două obiective:

A) Restrângerea sferei de aplicare a dispozițiilor art. 301 alin. (1) din Codul penal privind infracțiunea de "*Conflict de interese*" prin exceptarea unor situații, astfel încât să nu mai fie pedepsite faptele funcționarilor publici care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, îndeplinesc anumite acte sau participă la luarea unor decizii privind angajarea, numirea, promovarea, premiera, etc., a categoriilor de persoane stabilite de lege, în considerarea caracterului legitim al foloaselor patrimoniale pe care aceste persoane le-ar obține prin muncă cinstită.

În acest sens, inițiatorii au propus următoarele amendamente ale art. 301 din Codul penal:

1. Modificarea titlului prin înlocuirea sintagmei "*Conflictul de interes*" cu sintagma "*Folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane*";
2. Modificarea alin. (2) prin introducerea - pe lângă emiterea, aprobarea sau adoptarea actelor normative - a două noi situații exceptate de la aplicarea alin. (1), respectiv: (i) investirea unei persoane într-o funcție publică, indiferent în ce mod și sub ce formă se realizează aceasta; și (ii) exercitarea atribuțiilor de serviciu.

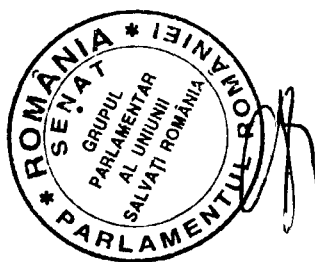
B) Restrângerea sferei de aplicare a dispozițiilor art. 301 alin. (1) din Codul penal privind infracțiunea de "*Conflict de interes*" prin eliminarea unor categorii de subiecți activi, astfel încât să nu mai fie sancționate cu două treimi din limitele de pedeapsă faptele săvârșite de către sau în legătură cu persoanele care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice dintre cele prevăzute la art. 175 alin. (2) din Codul penal ori în cadrul oricărei persoane juridice.

Conform inițiatorilor, conflictul de interes nu aduce atingere valorilor sociale apărute de legea penală și nu ar trebui imputat persoanelor care își desfășoară activitatea profesională în cadrul entităților de drept privat și nici persoanelor care exercită un serviciu de interes public pentru care au fost investite de autoritățile publice sau care sunt supuse controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public.

În acest sens, inițiatorii au propus modificarea art. 308 alin. (1) din Codul penal - care include în sfera de aplicare a dispozițiilor ce reglementează unele infracțiuni (n.r. infracțiuni de corupție printre care luarea și darea de mită, traficul și cumpărarea de influență, respectiv infracțiuni de serviciu printre care delapidarea, abuzul în serviciu, conflictul de interes și divulgarea informațiilor secrete de serviciu sau nepublice) și conflictul de interes săvârșit de persoanele sus menționate - prin eliminarea trimiterii la art. 301.

Derularea procedurii legislative la Senat:

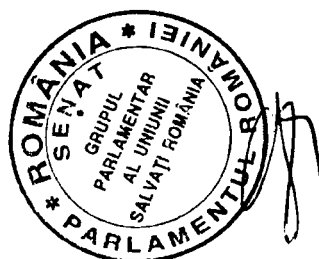
- la data de 29.05.2014 a fost înregistrată pentru dezbateră cu codul B293;
- la data de 02.07.2014 Consiliul Legislativ a acordat avizul favorabil nr. 772;
- la data de 09.09.2014 a fost înregistrată la Biroul Permanent cu codul L531;

- la data de 23.09.2014 a fost primit raportul **negativ** emis de Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, înregistrat cu nr. 307/18.09.2014;
- la data de 30.09.2014 a fost primit avizul **negativ** acordat de Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități, înregistrat cu nr. 222/29.09.2014;
- la data de 25.02.2015 plenul a retransmis-o la Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, pentru raport suplimentar;
- la data de 30.03.2015 a fost adoptată potrivit prevederilor art. 75 alin. (2) teza a treia din Constituție.

Derularea procedurii legislative la Camera Deputaților:

- la data de 01.04.2015 a fost înregistrată la Biroul Permanent cu codul PL-x nr. 333/2015;
- la data de 09.04.2015 a fost primit avizul favorabil acordat de Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale, înregistrat cu nr. 281/09.04.2015;
- la data de 19.05.2016 a fost primit un punct de vedere **negativ** din partea Guvernului Cioloș, înregistrat cu nr. 5671/17.05.2016;
- la data de 04.04.2017 a fost primit un punct de vedere **negativ** din partea Guvernului Grindeanu, înregistrat cu nr. 2084/29.03.2017;
- la data de 05.04.2017 a fost primit raportul pozitiv emis de Comisia juridică, de disciplină și imunități la data de 04.04.2017, prin care au fost admise 7 amendamente;
- la data de 11.04.2017, plenul a retransmis-o la Comisia juridică, de disciplină și imunități, pentru raport suplimentar;
- la data de 20.04.2017 a fost primit raportul de înlocuire pozitiv emis de Comisia juridică, de disciplină și imunități la data de 18.04.2017, prin care a fost admis încă un amendament, constând în eliminarea sintagmei "*pricinuind prin asta un prejudiciu de interes public*";
- la data de 25.04.2017 a fost adoptată în plen cu 187 voturi pentru, 71 voturi contra și 6 abțineri, urmând a fi transmisă Președintelui României, pentru promulgare.

II.) ÎNCĂLCAREA PRINCIPIULUI BICAMERALISMULUI

Respectarea principiului bicameralismului Parlamentului României reprezintă o condiție extrinsecă de constituționalitate a legilor, care privește exclusiv modul de adoptare a acestor acte normative, spre deosebire de condițiile intrinseci, care se referă la conformitatea conținuturilor conținute cu Legea fundamentală.

Cu toate că, la modul general, respectarea procedurii de emitere a unei norme juridice reprezintă o condiție de formă pentru validitatea acesteia, în cazul de față verificarea presupune în mod obligatoriu o raportare la diferențele de conținut dintre versiunile adoptate de fiecare cameră, ceea ce echivalează cu o "analiză" a fondului fără antamarea acestuia, care ar presupune verificarea constituționalității prevederilor respective.

Principiul bicameralismului nu este enunțat în mod expres prin Constituție, însă rezultă pe cale de interpretare a art. 61 alin. (1), care statuează că Parlamentul este alcătuit din Camera Deputaților și Senat, coroborat cu art. 75, care stabilește ordinea sesizării celor două camere pentru dezbateră și adoptarea proiectelor de legi și propunerilor legislative, în funcție de categoriile din care fac parte.

Existența și obligativitatea respectării acestui principiu au fost recunoscute în repetate rânduri în jurisprudența Curții Constituționale, care a pronunțat atât decizii de admitere (ex. Decizia nr. 472/2008, Decizia nr. 1029/2008, Decizia nr. 710/2009, Decizia nr. 62/2017) cât și decizii de respingere (ex. Decizia nr. 413/2010, Decizia nr. 1533/2011, Decizia nr. 1/2012) a sesizărilor de neconstituționalitate "a priori" formulate în baza acestuia.

Spre exemplu, prin Decizia nr. 710/2009, instanța de contencios constituțional a reținut următoarele:

"Potrivit art. 61 din Constituție, Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării, iar structura sa este bicamerală, fiind alcătuit din Camera Deputaților și Senat.

Principiul bicameralismului, astfel consacrat, se reflectă în procedura legislativă prin diviziunea de competențe prevăzută de art. 75 din Legea fundamentală, în cadrul căreia

fiecare dintre cele două Camere este, în cazurile expres definite, primă Cameră sesizată sau Cameră decizională.

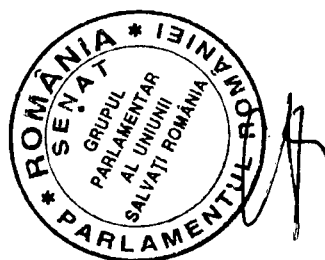
Totodată, ținând seama de indivizibilitatea Parlamentului ca organ reprezentativ suprem al poporului român, Constituția nu permite adoptarea unei legi de către o singură Cameră, fără ca proiectul de lege să fi fost dezbătut și de cealaltă Cameră.

Art. 75 din Legea fundamentală a introdus, după revizuirea și republicarea acesteia în octombrie 2003, soluția obligativității sesizării, în anumite materii, ca primă Cameră, de reflecție, a Senatului, sau, după caz, a Camerei Deputaților și, pe cale de consecință, reglementarea rolului de Cameră decizională, pentru anumite materii, a Senatului și, pentru alte materii, a Camerei Deputaților, tocmai pentru a nu a exclude o Cameră sau alta din mecanismul legiferării.

Totodată, alin. (4) și (5) ale art. 75 din Constituție prevăd modul de rezolvare a posibilelor "conflicte de competență" între prima Cameră sesizată și Camera decizională, dar nu există un text în Constituție care să permită Camerei decizionale să se îndepărteze de la "limitele sesizării" date de soluția adoptată de către prima Cameră sesizată.

Așa cum s-a arătat deja, diferențele de conținut juridic dintre forma proiectului de lege adoptat de Senat, ca primă Cameră sesizată, și a legii adoptate de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, sunt de natură să încalce principiul bicameralismului, în sensul că forma finală a legii, în redactarea adoptată de Camera decizională, se îndepărtează în mod substanțial de forma adoptată de Camera de reflecție, ceea ce echivalează practic cu excluderea acesteia din urmă de la procesul de legiferare. Or, legea trebuie să fie rezultanta manifestării de voință concordante a ambelor Camere ale Parlamentului.

Este adevărat că în dezbaterile unei inițiative legislative, Camerele au un drept propriu de decizie asupra acesteia, dar principiul bicameralismului nu poate fi respectat decât atât timp cât ambele Camere ale Parlamentului au dezbătut și s-au exprimat cu privire la același conținut și la aceeași formă ale inițiativei legislative."

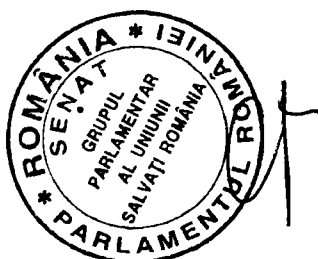
Tot pe cale jurisprudențială, Curtea Constituțională a stabilit două criterii esențiale pentru a se determina cazurile în care prin procedura legislativă se încalcă principiul bicameralismului: pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. Întrunirea cumulativă a celor două criterii este de natură a afecta principiul constituțional care guvernează activitatea de legiferare a Parlamentului, plasând pe o poziție privilegiată Camera decizională, cu eliminarea, în fapt, a primei Camere sesizate din procesul legislativ.

În speță, așa cum am arătat în expunerea situației de fapt, propunerea legislativă a vizat inițial schimbarea titlului art. 301 din Codul penal, modificarea și completarea alin. (2) al aceluiași articol, precum și amendarea art. 308 alin. (1) din Codul penal, pentru atingerea obiectivelor menționate în expunerea de motive și sintetizate mai sus.

Dacă forul decizional s-ar fi limitat la dezbateră și amendarea acestor texte de lege, diferențele dintre forma adoptată de Senat și forma adoptată de Camera Deputaților nu ar fi întrunit criteriile utilizate de Curtea Constituțională pentru constatarea încălcării principiului bicameralismului.

Astfel, titlul art. 301 și conținutul art. 308 alin. (1) nu au suferit nicio modificare în raport cu forma propusă de inițiatori, în timp ce amendamentul adus alin. (2) al art. 301 a constat în înlocuirea celor două excepții introduse la lit. b) și c) cu o singură excepție prevăzută la lit. b), respectiv "*exercitarea unui drept recunoscut de lege sau în îndeplinirea unei obligații impuse de lege, cu respectarea condițiilor și limitelor prevăzute de aceasta.*"

Camera Deputaților nu s-a limitat însă la dezbateră și amendarea textelor de lege adoptate de Senat, ci a procedat la modificarea substanțială a art. 301 alin. (1), determinând transformarea însuși conținutului juridic al infracțiunii de "*conflict de interese*", îndepărtându-se de scopurile avute în vedere de inițiatorii proiectului, respectiv restrângerea sferei de aplicare a dispozițiilor art. 301 alin. (1) din Codul penal prin exceptarea unor situații și eliminarea unor categorii de subiecți activi.

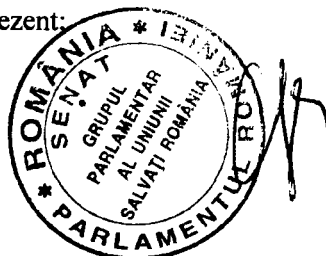

În continuare, vă supunem atenției textul de lege în forma actuală: "*Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a îndeplinit un act ori a participat la luarea unei decizii prin care s-a obținut, direct sau indirect, un folos patrimonial, pentru sine, pentru soțul său, pentru o rudă ori pentru un afin până la gradul II inclusiv sau pentru o altă persoană cu care s-a aflat în raporturi comerciale ori de muncă în ultimii 5 ani sau din partea căreia a beneficiat ori beneficiază de foloase de orice natură, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.*"

Iar acum, vă supunem atenției textul de lege în forma modificată: "*Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a îndeplinit un act prin care s-a obținut un folos patrimonial pentru sine, pentru soțul său, pentru o rudă ori un afin până la gradul II inclusiv, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică pe o perioadă de 3 ani.*"

Comparând cele două versiuni, se poate observa că forul decizional a adoptat următoarele amendamente:

1. **eliminarea sintagmei "ori a participat la luarea unei decizii"**, prin care a fost exclus din sfera ilicitului penal conflictul de interese săvârșit prin intermediul organismelor colegiale de decizie;
2. **eliminarea sintagmei "direct sau indirect"**, prin care a fost dezincriminat, într-o anumită măsură, conflictul de interese constând în obținerea de foloase patrimoniale în mod indirect, sancționarea acestei fapte fiind lăsată la libera apreciere a instanțelor de judecată; în prezent, judecătorul este obligat prin lege să cerceteze traseul beneficiilor materiale și să aplice sancțiunea penală inclusiv atunci când acestea ajung prin interpuși de la funcționarul public la persoanele prevăzute de lege; prin urmare, amendamentul favorizează făptuitorii capabili să conceapă și să implementeze scheme complexe de transfer al banilor dintr-un cont într-altul, pentru a li se pierde urma și a înlătura aparența unei conexiuni clare între sursă inițială și destinatarul final;
3. **eliminarea sintagmei "sau pentru o altă persoană cu care s-a aflat în raporturi comerciale ori de muncă în ultimii 5 ani sau din partea căreia a beneficiat ori beneficiază de foloase de orice natură"**, prin care se permite conflictul de interese săvârșit în beneficiul partenerilor de afaceri, colegilor de muncă sau oricărui benefactori din trecut sau din prezent;

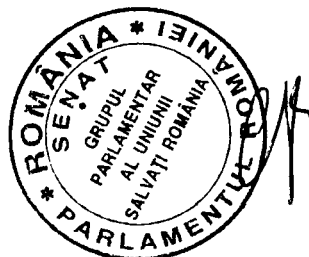
4. **adăugarea sintagmei "pe o perioadă de 3 ani"**, prin care interdicția dreptului de a ocupa o funcție publică a fost limitată la numai trei ani, în condițiile în care dreptul penal român cunoaște instituția reabilitării, reglementată la art. 165 - 171 din Codul penal, care are efectul încetării tuturor interdicțiilor, decăderilor și incapacităților care rezultă din condamnare și care (în cazul reabilitării judecătorești) presupune ca cel condamnat să nu mai săvârșească nicio infracțiune într-un anumit interval de timp după executarea pedepsei (între 4 și 10 ani), să achite cheltuielile de judecată și să îndeplinească celelalte obligații civile care i-au fost impuse, dacă are această posibilitate; acest amendament nu prezintă nicio justificare legală și va încuraja funcționarii publici să săvârșească conflicte de interese la adăpostul posibilității de a reveni într-o funcție publică după numai trei ani de la executarea pedepsei.

Pe lângă cele menționate de mai sus, versiunea înscrisă pe ordinea de zi a Camerei Deputaților la data de 10.04.2017 conținea și sintagma "*pricinuind prin asta un prejudiciu de interes public*", reprezentând o condiționare deopotrivă neavenită (prin raportare la finalitatea reglementării acestei infracțiuni) și imprecis formulată, care a determinat retransmiterea propunerii legislative la Comisia juridică, de disciplină și imunități, unde amendamentul a fost retras de inițiatorul său, deputatul Márton Árpád-Francisc (UDMR).

Împrejurarea că proiectul de lege a fost adoptat de Senat fără o dezbateră propriu-zisă, conform prevederilor art. 75 alin. (2) teza a treia din Constituție, nu este în măsură să exonereze Camera Deputaților de obligația respectării principiului bicameralismului, în speță rămânând valabile următoarele concluzii reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 62/2017:

"Curtea constată, astfel, că legea, în redactarea pe care a adoptat-o Camera Deputaților, se îndepărtează în mod substanțial atât de textul adoptat în Senat, cât și de obiectivele urmărite de inițiativa legislativă. Prin modificările aduse, Camera Deputaților reglementează dispoziții care nu au fost niciodată și în nicio formă puse în dezbateră Senatului, ca prima Cameră sesizată.

Pornind de la premisa că legea este, cu aportul specific al fiecărei Camere, opera întregului Parlament, Curtea reține că autoritatea legiuitoare trebuie să respecte principiile constituționale în virtutea cărora o lege nu poate fi adoptată de către o singură Cameră. Or,

din analiza dispozițiilor deduse controlului de constituționalitate, Curtea constată că soluțiile adoptate de Camera Deputaților nu au făcut obiectul inițiativei legislative și nu au fost dezbătute în Senat."

De asemenea, apreciem că obligația respectării principiului bicameralismului subzistă în pofida faptului că anumiți deputați din Comisia juridică, de disciplină și imunități au încercat să justifice numeroasele amendamente aduse art. 301 alin. (1) din Codul penal invocând Decizia nr. 603/2015, prin care Curtea Constituțională a constatat că sintagma "*raporturi comerciale*" din cuprinsul dispozițiilor art. 301 alin. (1) din Codul penal este neconstituțională și a stabilit că sintagma "*ori în cadrul oricărei persoane juridice*" din cuprinsul dispozițiilor art. 308 alin. (1) din Codul penal, cu raportare la art. 301 din Codul penal, este neconstituțională.

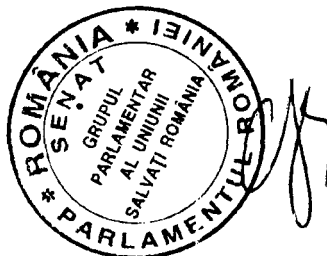
Din punctul nostru de vedere, pentru punerea în acord a art. 301 alin. (1) din Codul penal cu Decizia nr. 603/2015 ar fi fost suficientă clarificarea noțiunii de "*raporturi comerciale*", prin înlocuirea acesteia cu noțiunea de "*raporturi contractuale civile oneroase*", urmată de eliminarea din cuprinsul art. 308 alin. (1) din Codul penal a trimiterii către art. 301 din Codul penal.

Cu toate acestea, numai art. 308 alin. (1) din Codul penal a fost modificat conform Deciziei nr. 603/2015, în timp ce art. 301 alin. (1) a suferit numeroase amendamente fără nicio legătură cu obiectivele propunerii legislative și nici cu dispozițiile Curții Constituționale, care a enunțat necesitatea clarificării sintagmei de "*raporturi comerciale*", nicidecum a eliminării acesteia împreună cu propoziția din care face parte.

Pentru toate aceste motive, considerăm că Legea pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal a fost adoptată cu încălcarea principiului bicameralismului, consacrat prin art. 61 alin. (1) și art. 75 din Constituție.

III.) ÎNCĂLCAREA OBLIGAȚIILOR ASUMATE PRIN RATIFICAREA DE TRATATE INTERNAȚIONALE

Art. 11 din Constituție, intitulat "*Dreptul internațional și dreptul intern*", conține următoarele dispoziții:

"(1) Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte.

(2) Tratatelor ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern."

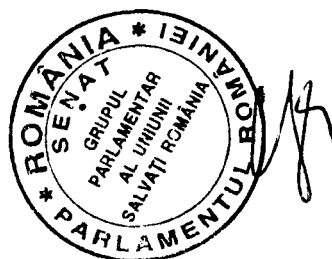
Menționăm că infracțiunea de "*Conflict de interese*" a fost introdusă în dreptul intern prin Legea nr. 278/2006, inițial figurând la art. 251¹ din Codul penal 1968 într-o formă cvasi-identică cu cea prevăzută la art. 301 alin. (1) din Codul penal 2009, aflat în vigoare.

Așa cum rezultă din expunerea de motive a Guvernului, modificarea Codului penal în acel an era "*impusă de necesitatea adaptării legislației penale românești la reglementările internaționale, în contextul demersurilor de integrare în Uniunea Europeană, de reflectare în materie penală a principiilor statului de drept și de necesitatea de a răspunde în mod eficient realităților sociale*".

Ratificând prin Legea nr. 27/2002 Convenția penală privind corupția a Consiliului Europei, adoptată la Strasbourg la 27 ianuarie 1999, statul român și-a asumat obligația de a incrimina corupția activă și corupția pasivă a membrilor adunărilor publice naționale. Astfel, potrivit art. 4 din Convenție, fiecare parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc necesare pentru a incrimina, conform dreptului său intern, faptele menționate la art. 2 (n.r. corupția activă a agenților publici naționali) și art. 3 (n.r. corupția pasivă a agenților publici naționali), dacă acestea se referă la o persoană membră a unei adunări publice naționale care exercită puteri legislative sau administrative.

Mai mult decât atât, Curtea Constituțională a reținut prin Decizia nr. 2/2014 că încriminarea de la art. 253¹ din Codul penal 1968 "*este în acord cu Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003, ratificată de România prin Legea nr. 365/2004, care prevede că <<Fiecare stat se străduiește, dacă este cazul și conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, să aplice măsuri și sisteme care să-i oblige pe agenții publici să declare autorităților competente toate activitățile exterioare, orice ocupație, orice plasamente, orice bunuri și orice dar sau avantaj substanțial din care ar putea rezulta un conflict de interese cu funcțiile lor de agent public.>>*"

Practic ne aflăm în situația în care România, din postura de stat membru al Uniunii Europene și NATO, anulează o parte din eforturile de aliniere a legislației penale cu standardele

internaționale, a căror implementare a condiționat însăși integrarea/aderarea țării noastre la cele două structuri.

Pentru toate aceste motive, considerăm că modificarea conținutului juridic al infracțiunii de "Conflict de interese", în sensul exceptării anumitor situații, contravine dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Constituție.

IV.) ÎNCĂLCAREA OBLIGAȚIILOR DE RESPECTARE A CONSTITUȚIEI ȘI A SUPREMAȚIEI SALE

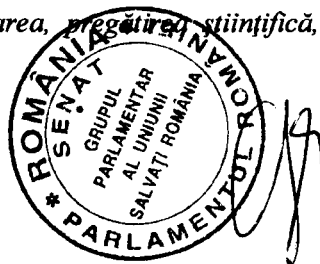
Art. 1 alin. (5) din Constituție, intitulat "Statul român", prevede că "*În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.*"

În paragraful final al expunerii de motive, inițiatorii propunerii legislative au invocat în sprijinul demersului lor inclusiv jurisprudența Curții Constituționale, mai exact Decizia nr. 2/2014 cu privire la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 5 și art. II pct. 3 din Legea pentru modificarea și completarea unor acte normative și a articolului unic din Legea pentru modificarea art. 253¹ din Codul penal.

Articolul unic la care se face referire modifica art. 253¹ din Codul penal 1968 privind "Conflictul de interese", aducându-l la următoarea formă:

"Art. 253¹ - (1) Fapta persoanei care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu ce rezultă dintr-un contract de muncă și o fișă a postului semnate cu o instituție dintre cele prevăzute la art. 145, îndeplinește un act prin care s-a realizat, direct sau indirect, un folos material necuvenit, pentru sine, soțul său, o rudă ori un afîn până la gradul II inclusiv, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă și interzicerea dreptului de a ocupa funcția publică de care s-a folosit la săvârșirea faptei pentru o durată de maximum 3 ani, calculată începând cu data săvârșirii faptei.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică în cazul emiterii, aprobării, adoptării sau semnării actelor normative sau administrative, precum și în cazul încheierii unui act sau al luării unei hotărâri care să privească creația, dezvoltarea, pregătirea științifică, artistică, literară, profesională."

Sub acest aspect, prin Decizia nr. 2/2014 Curtea Constituțională a reținut următoarele:

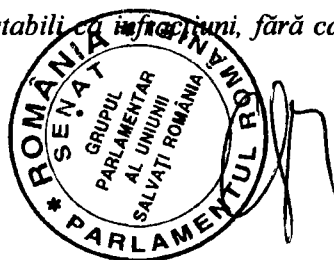
"(...) norma modificatoare a alin. (1) al art. 253¹ din Codul penal restrânge sfera de aplicare a normei de incriminare a conflictului de interese la persoanele care săvârșesc fapta în exercitarea atribuțiilor de serviciu <<ce rezultă dintr-un contract de muncă și o fișă a postului semnate cu o instituție dintre cele prevăzute la art. 145 din Codul penal>>, excluzând incidența normei de incriminare în cazul tuturor persoanelor care exercită funcții alese sau numite, funcții care nu implică încheierea unui contract de muncă cu una dintre instituțiile prevăzute în art. 145 din Codul penal și nu presupun exercitarea atribuțiilor de serviciu pe baza unei fișe a postului.

Or, în condițiile în care, așa cum s-a arătat în prealabil, finalitatea legii este aceea de a crea premisele ca persoana care deține o demnitate sau o funcție publică să-și îndeplinească cu obiectivitate atribuțiile care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative, să-și exercite activitatea de serviciu cu respectarea principiilor imparțialității, integrității, transparenței deciziei și supremației interesului public, iar nu în scopul realizării unor interese personale de natură patrimonială, care să prejudicieze interesul public și să afecteze încrederea cetățenilor în instituțiile statului, restrângerea sferei de incidență a normei de incriminare a conflictului de interese generează importante probleme de neconstituționalitate.

Curtea constată că noua dispoziție se constituie într-o veritabilă cauză de impunitate a persoanelor care dețin funcții alese sau numite în ceea ce privește infracțiunea prevăzută în art. 253¹ din Codul penal, fiind excluși, printre alții, Președintele României, deputații și senatorii, miniștrii, judecătorii, procurorii, funcționarii publici, primarii, președinții consiliilor județene, consilierii locali și județeni sau prefectii.

(...) potrivit art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, respectarea Constituției este obligatorie, de unde rezultă că Parlamentul nu-și poate exercita competența de incriminare și de dezincriminare a unor fapte antisociale, decât cu respectarea normelor și principiilor consacrate prin Constituție.

De altfel, Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa (Decizia nr. 62/2007) că <<Parlamentul nu ar putea defini și stabili cu infracțiuni, fără ca prin aceasta să încalce

Constituția, fapte în conținutul cărora ar intra elemente de discriminare dintre cele prevăzute de art. 4 alin. (2) din Legea fundamentală.

Tot astfel, Parlamentul nu poate proceda la eliminarea protecției juridice penale a valorilor cu statut constituțional. Libertatea de reglementare pe care o are Parlamentul în aceste cazuri se exercită prin reglementarea condițiilor de tragere la răspundere penală pentru faptele antisociale care aduc atingere valorilor prevăzute și garantate de Constituție>>".

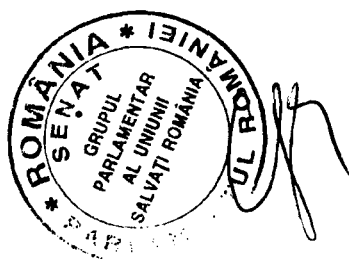
Având în vedere cvasi-identitatea dintre prevederile art. 253¹ din Codul penal 1968 și prevederile art. 301 din Codul penal 2009, precum și similaritățile dintre modificările aduse celor două texte de lege, considerăm că argumentele enunțate de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 2/2014 sunt valabile și pentru această situație, iar modificarea conținutului juridic al infracțiunii de "*Conflict de interes*", în sensul exceptării anumitor situații, contravine dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție.

V.) ÎNCĂLCAREA PRINCIPIULUI EGALITĂȚII CETĂȚENILOR ÎN FAȚA LEGII

Art. 16 alin. (1) din Constituție, intitulat "*Egalitatea în fața legii*", prevede că "*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*"

Varianta actuală a art. 301 alin. (1) din Codul Penal privind infracțiunea de "*Conflict de interes*" prevede - pe lângă pedeapsa principală cu închisoarea de la unu la 5 ani - interzicerea dreptului de a ocupa o funcție publică. În această formă, interdicția nu operează pe întreaga durată a vieții persoanei condamnate, ci încetează mai devreme sau mai târziu, potrivit art. 165 - 171 din Codul Penal care reglementează instituția reabilitării.

Reabilitarea, care poate fi de drept sau judecătorească, este o cauză care înlătură consecințele condamnării, efectul acesteia fiind încetarea tuturor interdicțiilor, decăderilor și incapacităților care rezultă din condamnare și care (în cazul celei judecătorești) presupune ca persoana condamnată să nu mai comită nicio infracțiune într-un anumit interval de timp (între 4 și 10 ani, în funcție de gravitatea pedepsei) după executarea pedepsei, să achite cheltuielile de judecată și să îndeplinească celelalte obligații civile care i-au fost impuse, dacă are această posibilitate.

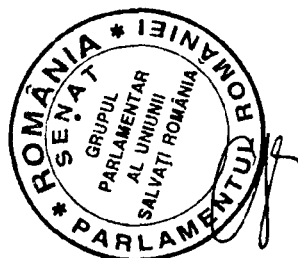

Conform proiectului de lege adoptat de Parlament, interdicția ocupării unei funcții publice de către persoanele condamnate pentru săvârșirea infracțiunii redenumite “*Folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane*” a fost limitată la numai 3 ani, măsură care conferă funcționarilor publici un regim juridic mai favorabil în comparație cu alte categorii de cetățeni, cărora li se aplică regulile comune ale reabilitării.

Pe lângă faptul că amendamentul nu prezintă nicio justificare legală sau morală (din acest punct de vedere fiind mai simplu de justificat o măsură contrară, de înăsprire a pedepselor pentru funcționarii publici, având în vedere nivelul de răspundere pe care îl presupune exercitarea unor prerogative de putere publică), acesta va încuraja funcționarii publici să comită conflicte de interese la adăpostul posibilității de a reveni într-o funcție publică după numai 3 ani.

Pentru toate aceste motive, considerăm că instituirea unui regim juridic penal derogatoriu în favoarea funcționarilor publici care au suferit condamnări penale pentru conflicte de interese săvârșite în exercitarea prerogativelor de putere publică este lipsită de orice fundament și ar încalca principiul egalității cetățenilor în fața legii, consacrat prin art. 16 alin. (1) din Constituție.

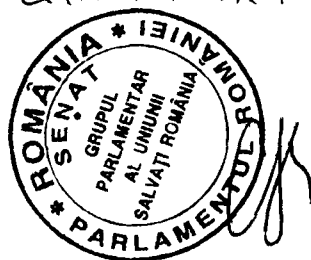
Atașăm prezentei trei liste cu semnăturile celor 28 de senatori și 39 de deputați susținători.

DOMNULUI PREȘEDINTE AL CURȚII CONSTITUȚIONALE A ROMÂNIEI

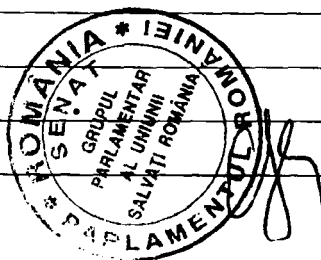
Lista semnături pentru sesizarea de neconstituționalitate a
PL-x nr. 333/2015

NR.	SENATOR	PARTID
1.	PRESADĂ FLORINA-RALUCA	USR
2.	BIRCĂ GEORGE EDWADA	USR
3.	FENECHIU CĂTĂLIM-DANIEL	PNL
4.	BINICĂ SILVIA-MONICA	USR
5.	GRĂCĂ CRISTINA	USR
6.	MIHAI GOTIU	USR
7.	RADU MIHAIL	USR
8.	COLIBAN ALLEN	USR
9.	George Morossi	USR
10.	FĂLCOI NICU	USR
11.	GORGHIU AURIA	PNL
12.	CANACOTA IANCO	PNL
13.	BULACU RAMULES	PNL
14.	ALEXANDRESCU ULEA-INDR	USR
15.	WIENER ADRIAN	USR
16.	LUNGU DON	USR
17.	CHITAC VERGIL	PNL
18.	TARU-HAZARE EUGEN	PNL
19.	FILIPESCU RĂZVAN GEORGE	PNL
20.	MIREA SIMINICA	PNL
21.	ION POPA	PNL
22.	NICOLARĂ MARIUS	PNL
23.	FLORIN CITU	PNL
24.	TALPOS IOAN IUSTIN	PMP
25.	BĂBULESCU ION-VALERIU	PMP
26.	Georgehe BĂTEIU senator	PMP
27.	IONASCO GABI SENATOR	PMP
28.	DINU NICOLETA RAMONA	USR

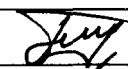

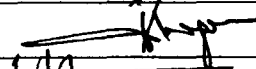
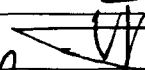
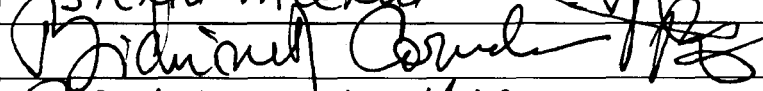

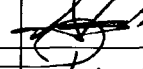
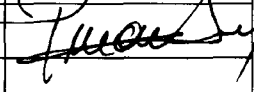

Listă semnături pentru sesizarea de neconstituționalitate a
PL-X nr. 333/2015

NR.	DEPUTAT	PARTID
1.	SILVU BĂLĂȘAN	USR
2.	ADRIAN PRIGNEA	USR
3.	Dan Barnea	USR
4.	Darius Vlad Emanuel	USR
5.	Ion Stelian Cristian	U.S.R.
6.	Serdles cristian Gabriel	USR
7.	Dan Nicuș Daniel	USR
8.	Supeleu Dumitru	USR
9.	MOSTEANU LIVIU IONUT	USR.
10.	PRUNĂ CRISTINA - MARCELINA	USR
11.	Rădulescu Ion Rogoran	USR
12.	BOTEZ MIHAI-CĂTĂLIN	USR
13.	ZĂINEA CORNEL	USR
14.	CRISTIAN GHINEA	USR
15.	CRISTINA IURȘIȚI	USR
16.	OLGA-MIOARA BĂGAN-GAYRAL	USR
17.	COSETTE CHICHIRAU	USR
18.	CĂTĂLIN DRUȚĂ	USR.
19.	ABU-AMRA LAVINIA	USR
20.	VLAD SERGIU COSMIN	USR
21.	NICOLAE DANIEL POPESCU	USR
22.	Redeanu Bogdan Ionel	USR
23.	CLAUDIU JULIUS GAUREL	USR
24.	Dobrovie Clatei Adrian	USR
25.	STANCIU-VITREU URSIAN DANIEL	USR
26.	BENGA TODOR VLAD	USR
27.		
28.		
29.		
30.		
31.		

LISTĂ SEMNĂTURI PENTRU SERIAȚIA DE
 NECONSTITUȚIONALITATE A PLEX NR. 333/2015

NR.	DEPUTAT	PARTID
1.	EUGEN TOMAR 	PHD
2.	SIMIONCA IONUT 	PMP
3.	COLIU AORU PETRISOR 	PMP
4.	CRISTACHE CĂPĂȚIÎ	PMP
5.	TODORAN ADRIAN MIHĂIȚĂ 	PMP
6.	TĂMBUGAN ION 	PMP
7.	STERIU VĂCĂREȘU 	PTD
8.	 NICUȘOR CORNU	PMP
9.	PĂSCAN EMIL-MARIUS 	PMP
10.	TRICESCU ROBERT-NICOLAE 	PMP
11.	BOȘIANU NICOLEȚA CĂTĂCIÎNA 	PMP
12.	ȘEFER CRISTIAN 	PMP
13.	MOVIȚĂ PETRU PMP 	
14.		
15.		
16.		
17.		
18.		
19.		
20.		
21.		
22.		
23.		
24.		
25.		
26.		
27.		
28.		
29.		
30.		

